

Miksi olemme koolla?

Tämän tapaamisen tavoitteet:

1. Selventää Kaskun tavoitetta ja käytännön toteutusta
2. Tutustua työpariin
3. Sopia toiminnan tavoitteet ja aikataulu

Kasku

- Tavoitteena lisätä oppilaiden välistä sekä oppilaiden ja opettajan välistä vuorovaikutusta ja kohtaamista oppitunneilla.
- Kolmen oppitunnin mittainen interventio, joka toteutetaan työparina luokanvalvojan ja ohjaajan kesken.
- Toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja reflektointiin varataan aikaa.

Tutustuminen

Työparin yhteistä keskustelua:

Vapaa-aika

Harrastan vapaa-aikanani...
Vapaa-ajan harrastus vaikuttaa työskentelyyni
sitä, että...
Henkilökohtaisesti vapaa-ajalla minulle on
tärkeää...

Ammatti ja työ

Lähdin opiskelemaan ammattiini, koska...
Työni on innostavaa/tyydyttävää/kivaa, koska...
Työssäni on haastavaa...
Tulevaisuudessa toivon työltäni...

Tutustuminen

Työote / työskentelytavat nuoria kohdatessani

- Luontevia tilanteita kohdata nuoria ovat...
 - Haastavia tilanteita ovat...
- Hyödyllinen ja minulle mielekäs tilanne kohdata nuoria voisi olla...

Tavoitteet ja aikataulu

Mitä tapahtuu jatkossa?

- Millaisia tavoitteita toiminnalle asetetaan?
- Milloin ensimmäinen ryhmäkerta suunnitellaan ja toteutetaan?
- Milloin ensimmäistä ryhmäkertaa reflektoidaan ja seuraavaa ryhmäkertaa suunnitellaan?

Kasku-työparin 1. tunnin suunnittelu

Osallistujat: Luokanvalvoja(t) ja ohjaaja

Tavoite: Suunnitella ensimmäinen
oppilaille pidettävä Kasku-tunti

1. Tunti

Yleisiä ohjeita Kasku-tunnin pitämiseen

- Selitetään toiminnan tarkoitus ja mitä oppilailta odotetaan.
- Ohjaajan esittäytyminen ja opettajan rooli.
- Ensimmäisellä kerralla on tärkeää kuulla oppilailta millaiseksi he oman ryhmänsä kokevat ja mitä he ryhmältä toivovat.

- Ajatuksia voi kerätä kultakin oppilaalta lapulle, pienissä ryhmissä keskustellen, tai vaikka tunnekortteja käyttämällä.
- Tee "suunnitelma B" siltä varalta, ettei yhteistoiminta luokassa suju suunnitellusti.
- Kiinnitä huomiota siihen paljonko olet itse äänessä.

1. Tunti

Esimerkkirunko Kasku-tunnille

1. Tunnin aloittaminen ja Kasku-tuntien tarkoitus, työparin esittely
 2. Mahdollinen lämmittelyleikki
 3. Tunnin aiheen käsittely
 4. Tunnin lopettaminen
 - Oppilaiden toiveet seuraavalle tunnille
 - Oppilaiden sekä työparin tuntemukset

1. Tunti

Mahdolliset aiheet Kasku-tunneille:

- Millainen on hyvä, toimiva, mukava ryhmä?
- Millainen on sinun luokkasi/ryhmäsi? Mikä oppilaita (vertaisryhmää) yhdistää?
 - Oma rooli ryhmän sisällä - millaisena puheena/käytöksenä/tekemisenä se näkyy?
- Onko jotain mitä voisit ryhmän ilmapiirin puolesta tehdä eri tavalla/enemmän/vähemmän?

Keskustelun ohjaaminen Kasku-tunnilla:

- On hyödyllistä miettiä vaihtoehtoisia teemoja/aiheita/välineitä keskusteluun ryhmään yhteishengen, mahdollisten poissaolojen yms. tekijöiden mukaan.

- Kun rakentavaa, positiivista keskustelua syntyy, kaikkea suunniteltua ei tarvitse sisällyttää. Tärkeintä on, että luokassa ilmaistaan omia tunteita ja ajatuksia

- Oppilaille korostetaan, että jokainen osallistuu sen verran kuin luontevalta tuntuu ja kuuntelua edellytetään. Eri tapoja ilmaisuun kokeillaan sen mukaan, miten luokka osallistuu.

- Mitä voi tehdä, että keskustelun laatu pysyy hyvänä? (Puhuvatko oppilaat suoraan toisilleen, vai opettajan kautta? Otetaanko puheessa huomioon toisten tunteet? Onko keskustelu rakentavaa - neutraalia - loukkaavaa - humoristista - toisia tukevaa?) -> Aikuinen on moderaattori ja keskeyttää keskustelun, jos se menee loukkaavaksi. Haetaan sopivampia ilmaisuja. Huomio on tärkeää pitää oppilaisissa ja keskustelussa.

- Miten saadaan mahdollisimman moni oppilas osallistumaan? Joillekin on luontevaa seurailta keskustelua ja ilmaista itsenään vasta myöhemmässä vaiheessa.

- Millainen työnjako opettajalla ja ohjaajalla on tunnin aikana?
 - Ainakin toisen aikuisen on hyödyllistä tehdä myös muistiinpanoja keskustelun kulusta. Tämä tukee seuraavan Kasku-tunnin suunnittelua.

Mitä jos...

1. Joku/jotkut oppilaat ajautuvat kiistaan/erimielisyyteen, tai jokin vanha kiista nousee esiin

- Voidaanko asia käydä läpi myöhemmin asianomaisten kesken?
- Täytyykö toisen työparista mennä oppilaiden kanssa erilliseen tilaan selvittämään mistä on kyse?

2. Oppilaat eivät näe toimintaa tarpeellisena koulun viitekehyksessä

- Sosiaalisen position takia muusta luokasta erillään oleva porukka vastustaa/heittäytyy passiiviseksi – heidän kokemuksensa esiintuominen omana ryhmänään.
- Toiminnan tarkoituksen sanoittaminen, merkityksen tuominen esiin esimerkein, näkeekö joku oppilas tämän tarkoituksellisenä.
- Oppilas voi ilmaista näkevänsä keskustelun turhana ujouden, ryhmään kuulumattomuuden tms. tunteen takia – voidaan korostaa, että jokainen saa olla oma itsensä, mutta toiminnan tavoitteena on rohkaista kaikki osallistumaan keskusteluun ja kehittää ryhmän keskusteluilmapiiriä luottavaisemmaksi.
- Häiritsevä puhe/käytös voi olla tapa ottaa kantaa – tähän on hyvä tarttua ja pyrkiä sanoittamaan tunnetta häirinnän takana.

Mitä jos...

3. Työrauha häiriintyy oppitunneilla ilmapiirin vapautuessa

- Tarpeellista kerrata/luoda "pelisäännöt" oppitunneilla.
- Keskustelu voi olla vapaampaa silloin kun on keskusteleva tunti/hetki. Keskun sanoittaminen oppilaille uudelleen voi olla hyödyllistä.

5. Luokan ilmapiiri ei mahdollista keskustelua

- Vaihtoehtoiset ilmaisutavat, ajatukset esiin anonyymisti...
- Ryhmän jakaminen pienempiin osiin (esim. opiskeluhuollon osallistaminen)

4. Sovittuja tunteja on vaikea saada toteutumaan aikataulujen puitteissa

- Työparien ja esimiesten sitoutuminen työhön.
- Työn tarpeen ja vaikutusten läpikäynti - Voidaanko jotain liian raskaaksi koettua tehdä kevyemmin?

Mitä jos...

6. Esiin nousee voimakkaita tunteita/huolta herättävää tietoa

- Jos asian luonne on sellainen, ettei se sovellu yhdessä keskusteltavaksi, tämä täytyy sanoa ääneen. Tärkeä asia on käsiteltävä pienemmällä kokoonpanolla ja mahdollisesti konsultoitava opiskeluhuolta.
- Jollain tasolla keskustelu on hyvä käsitellä loppuun ryhmän kanssa, että jää tunne, että asia on otettu huomioon.